

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód P. M. domagał się do S. (...) Towarzystwo ubezpieczeń S.A. z siedzibą w W. (dalej także jako „S. T..U.”) zapłaty kwoty 31.115,69 złotych, powiększonej o odsetki ustawowe od dnia 5 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazał, iż zawarł ze stroną pozwaną umowę ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi. W momencie rozwiązania umowy ubezpieczenia, na skutek nieopłacania składek przez powoda, S. T..U. pobrało od niego opłatę tytułem kosztów w wysokości 31.115,69 złotych na podstawie § 23 ust. 5 i 6 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (dalej jako „OWU”) właściwych dla produktu, z którego korzystał powód. W ocenie powoda powołana podstawa obciążenia go opłatą likwidacyjną stanowi w istocie klauzule abuzywną, wobec tego przedmiotową regulację należy uznać za bezwzględnie nieważną. W konsekwencji – iż nastąpiło bezpodstawne wzbogacenie S. T..U. przy jednoczesnym zubożeniu powoda (pozew k. 2-6).

Postanowieniem z dnia 21 maja 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpatrzenia tut. Sądowi (postanowienie k. 7).

W odpowiedzi na pozew strona pozwana zaprzeczyła twierdzeniom powoda, wskazując jednocześnie, iż powód był zaznajomiony z OWU zarówno w momencie zawierania umowy, jak i po jej podpisaniu, a mimo zastrzeżeń do ich treści nie skorzystał z możliwości odstąpienia umowy w terminie 30 dni od jej zawarcia. W ocenie strony pozwanej żądania powoda nie można uznać za zasadne, ponieważ w gruncie rzeczy stanowi ono próbę przerwania na S. T..U. odpowiedzialności za niezadowalające powoda wyniki finansowe ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego, a sam powód, jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, powinien być zorientowany w praktykach rynkowych, zatem należy uznać, iż świadomie zdecydował się na produkt oferowany przez S. T..U. Ponadto, strona pozwana zwróciła uwagę, iż przytoczone przez powoda orzecznictwo Sądu Okręgowego XVII Wydziału Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumenta nie może stanowić podstawy dla uznania regulacji OWU za zawierające klauzule niedozwolone na podstawie art. 479⁴³k.c., gdyż taka wykładnia powołanego przepisu skutkuje nadaniu prawomocnemu wyrokowi sądu charakteru odpowiadającego normie prawnej, a w konsekwencji – uznania przepisu za niekonstytucyjny.

S. T..U. nadmieniła, iż w jej ocenie powód nie wykazał podstaw materialnoprawnych roszczenia, gdyż nie wykazał przesłanek określonych w art. 385¹ § 1 k.c. W ocenie pozwanego powód nie wykazał także, że dochodzone przez niego świadczenie nie jest jednym z głównych świadczeń wynikającym z zawartej umowy. Pozwany wskazał na to, iż Świadczenie Wykupu – jego ocenie- bez wątpienia jest świadczeniem głównym. Wskazując bowiem na precyzyjne sformułowanie regulacji OWU pozwany podkreślił immmanentny charakter Świadczenia Wykupu, charakter przedmiotu umowy strona pozwana podkreśliła, iż poniosła znaczne koszty prowizyjne w związku z zawarciem z powodem umowy, które w trakcie jej trwania winny być pokryte z wnoszonych przez powoda składek. Wobec przedwczesnego rozwiązania między stronami umowy należności te zostały pobrane przez S. T..U. jednorazowo w postaci Świadczenia Wykupu, co przesądza o zasadności pobrania przedmiotowej opłaty (odpowiedź na pozew k. 30-41).

Na rozprawie w dniu 9 listopada 2015 roku pełnomocnik pozwanego zakwestionował załączone do pozwu załączniki, szczególnie w postaci wydruku OWU, wskazując, iż nie został on opatrzony żadnym znakiem identyfikacyjnym, co przesądzałoby o zastosowaniu danych OWU do przedmiotu umowy pomiędzy stronami. Powód oświadczył, iż nigdy nie otrzymał OWU właściwych dla wybranego przez siebie produktu (protokół rozprawy z dnia 9 listopada 2015 roku k. 120-124).

Na dalszym etapie postępowanie stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 kwietnia 2009 roku P. M. złożył wniosek o zawarcie ze (...) S.A. z siedzibą w W. umowy ubezpieczenia o życie ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. W przedmiotowym wniosku czas trwania ubezpieczenia został ustalony na okres 30 lat, a roczna składka została ustalona na kwotę 12.000 złotych. (**dowód:** umowa z dnia 9 kwietnia 2009 roku, k. 51-52)

P. M. zawarł umowę ze (...) Towarzystwo S.A. z siedzibą w W. jako konsument. Umowę zawarł po dwudniowym szkoleniu. (**dowód:** pismo z dnia 24 kwietnia 2009 roku k. 54 verte, zeznania powoda k. 121-122)

Przy podpisywaniu umowy P. M. nie otrzymał Ogólnych Warunków Ubezpieczenia oraz Regulaminu Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych (**dowód:** zeznania powoda k. 122)

(...) S.A. z siedzibą w W. doręczyła P. M. potwierdzenie zawarcia umowy. (**dowód:** pismo z dnia 24 kwietnia 2009 roku k. 54 verte, zeznania powoda k. 122).

P. M. dokonał wpłaty kwoty 47.000 złotych na konto (...) S.A. (**dowód:** dowód wpłaty k. 52 verte).

Przedmiotowa umowa pomiędzy stronami została rozwiązana z dniem 4 kwietnia 2012 roku. Na dzień rozwiązania umowa wartość zgromadzonych na rachunku P. M. jednostek funduszy wynosiła 60.110,87 złotych. (...) S.A. wypłaciło P. M. z tytułu rozwiązania umowy równowartość zgromadzonych na jego rachunku jednostek funduszy, pomniejszoną o kwotę Świadczenia Wykupu tj. 28.995,18 złotych. Wartość Świadczenia Wykupu wyniosła 28 995,18 złotych (okoliczność bezsporna, **dowód:** rozliczenie umowy k. 21).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których moc dowodowa nie została zakwestionowana przez strony. Ponadto, podstawa ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie były zgodne twierdzenie stron (art. 229 k.p.c.), a także twierdzenia co do których strona przeciwna nie wypowiedziała się, zgodnie z art. 230 k.p.c. Należy jednakże wskazać, iż ustalenia faktyczny w sprawie Sąd poczynił także na podstawie art. 233 § 2 k.p.c. Powołany przepis stał się podstawą do oceny niewykonania przez pełnomocnika strony pozwanej zobowiązania nałożonego na niego przez Sąd polegającego na przedstawieniu Ogólnych Warunków Ubezpieczenia oraz Regulaminu Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych odpowiednich dla produktu ubezpieczeniowego będącego przedmiotem umowy między stronami.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie było zasadne i jako takie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż stan faktyczny w niniejszej sprawie w zasadzie był bezsporny. Strony zgodnie potwierdziły, iż łączyła je umowa o określonej treści oraz, że umowa ta została rozwiązana. Faktem bezspornym było także obciążenie P. M. przez S. T..U. kosztami Świadczenia Wykupu. W toku procesu strony wskazywały, iż niniejsze obciążenie nastąpiło na podstawie konkretnych regulacji zawartych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia na Życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym ze Składką Regularną (...) o indeksie (...). W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd nie miał możliwości zbadania zasadności przedmiotowego obciążenia.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Odnosząc powyższe do stanu rzeczy w niniejszej sprawie należy przytoczyć, iż dla poparcia twierdzeń o niezasadności obciążenia go kosztami Świadczenia Wykupu powód załączył do pozwu odpis OWU, w zakresie, w jakim dotyczył on warunków rozwiązania umowy między S. a Ubezpieczającym. Na rozprawie w dniu 9 listopada 2015 roku dowód ten zakwestionował pełnomocnik strony pozwanej, wskazując, iż powód nie wykazał, aby przedstawione OWU znajdowało zastosowanie w stosunku do produktu objętego umową między stronami (k. 120, 121). Na tej samej rozprawie powód stwierdził, iż nie otrzymał OWU przy podpisywaniu umowy. W następstwie zakwestionowania dowodu wskazanego przez powoda w postaci przedstawionego odpisu OWU należało uznać, iż ciężar dowodu wykazania treści OWU właściwego w niniejszej sprawie leży po stronie S. T..U., stosownie do czego Sąd zobowiązał pełnomocnika strony

pozwanej do przedłożenia przedmiotowego OWU oraz Regulamin Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych pod rygorem skutków z art. 233 § 2 k.p.c. (protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2016 roku k. 219-220). Pełnomocnik zobowiązania Sądu nie wykonał.

Stosownie do treści art. 233 § 2 k.p.c. w związku z art. 233 § 2 k.p.c. Sąd według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenie zebranego materiału oceni, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu. W ocenie Sądu niewypełnieniu przez pełnomocnika zobowiązania nałożonego na niego podczas rozprawy w dniu 4 lutego 2016 roku należało nadać takie znaczenie, iż OWU nie zostało powodowi przedstawione. Tym samym, podważone został dowód na tę okoliczność w postaci podpisu powoda pod oświadczeniem, iż zapoznał się on z OWU, zawartego we wniosku o zawarcie umowy ze S. T..U. (k. 51-52). S. T..U. jest podmiotem, który profesjonalnie prowadzi działalność ubezpieczeniową, szczegółowo określoną w (...) „Przedmiot działalności” wpisu w Rejestrze Przedsiębiorców (odpis z rejestru przedsiębiorców k. 46-50). Wobec powyższego, w ocenie Sądu przedłożenie OWU właściwych dla konkretnego produktu nie powinno stanowić dla pełnomocnika strony pozwanej najmniejszego problemu, ponieważ tego rodzaju dokumenty powinny zostać umieszczone wraz z umową aktach dotyczących konkretnego klienta S. T..U. Należy też zwrócić uwagę, iż w stosunkach tego rodzaju, gdy jedna ze stron posługuje się wzorcem umowy, zwyczajowo przyjęte jest oznaczanie przez klienta każdej strony OWU parafką bądź złożenie podpisu na egzemplarzu OWU. Mając na uwadze powyższe Sąd zajął stanowisko, iż powodowi OWU nie zostały przedstawione przed zawarciem umowy, a jedynie potwierdził na umowie zapoznanie się z ich treścią, co wprost wynika z zeznań samego powoda.

Stosownie do treści art. 384 § 1 k.c., ustalony przez jedną ze stron wzorzec umowy, w szczególności ogólne warunki umów, wzór umowy, regulamin, wiąże drugą stronę, jeżeli został jej doręczony przed zawarciem umowy. Zgodnie z treścią § 2 powołanego w razie gdy posługiwanie się wzorcem jest w stosunkach danego rodzaju zwyczajowo przyjęte, wiąże on także wtedy, gdy druga strona mogła się z łatwością dowiedzieć o jego treści. Nie dotyczy to jednak umów zawieranych z udziałem konsumentów, z wyjątkiem umów powszechnie zawieranych w drobnych, bieżących sprawach życia codziennego.

W realiach niniejszej sprawy nie ulegało wątpliwości, iż powód zawarł ze S. T..U. umowę jako konsument. Twierdzenie to nie zostało przez S. T..U. kwestionowane. Wobec tego, mając na uwadze treść powołanego wyżej przepisu art. 384 § 2 k.c.

Sąd uznał, iż OWU, na podstawie uregulowań którego S. T..U. obciążyla powoda kosztem Świadczenia Wykupu, nie były wiążące dla powoda. W konsekwencji - został bezpodstawnie obciążony kosztem Świadczenia Wykupu.

Mając na względzie to, iż nie przedstawiono Sądowi OWU, Sąd nie miał możliwości analizowania ich zapisów pod kątem przesłanek określonych w art. 385¹ § 1 k.c. Wobec powyższych ustaleń bez znaczenia pozostało także to, czy pozwany poniósł koszty wprowadzenia produktu na rynek finansowy. Dodać należy iż pozwany cofnął na rozprawie w dniu 9 listopada 2015 r. złożony w odpowiedzi na pozew wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego aktuarium, wniósł jednak o to, aby powód przedstawił OWU. Jak wynikało z zeznań powoda nie otrzymał on nigdy OWU. Dokumenty te były w posiadaniu pozwanego, który ich na żądanie Sądu nie przedstawił.

Mając na uwadze powyższe Sąd uwzględnił żądanie powoda o zapłatę na jego rzecz równowartości pobranego nienależnie świadczenia, powiększonego o odsetki ustawowe naliczane od dnia 5 kwietnia 2012 roku, tj. od dnia następującego po dniu rozwiązania umowy. Orzekając w zakresie odsetek Sąd uwzględnił zmianę brzmienia przepisu art. 481 § 2 k.c., która nastąpiła z dniem stycznia 2016 roku. Stosownie do powyższego, za okres do dnia 31 grudnia 2015 r. Sąd zasądził na rzecz powoda odsetki ustawowe w oparciu o brzmienie powołanego przepisu obowiązujące do dnia 31 grudnia 2015 r., natomiast za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie, stosownie do treści art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., w punkcie II sentencji wyroku, uwzględniając zasadę odpowiedzialności za wyrok procesu. Na zasądzoną od pozwanego n rzecz powoda kwotę składają się opłata od pozwu w wysokości 1.556 złotych oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 złotych, ustalone na podstawie na podstawie § 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490 j.t.) tj. na podstawie przepisów obowiązujących w dacie wniesienia powództwa, powiększonych o kwotę 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak w sentencji.

(...)

(...)

(...)